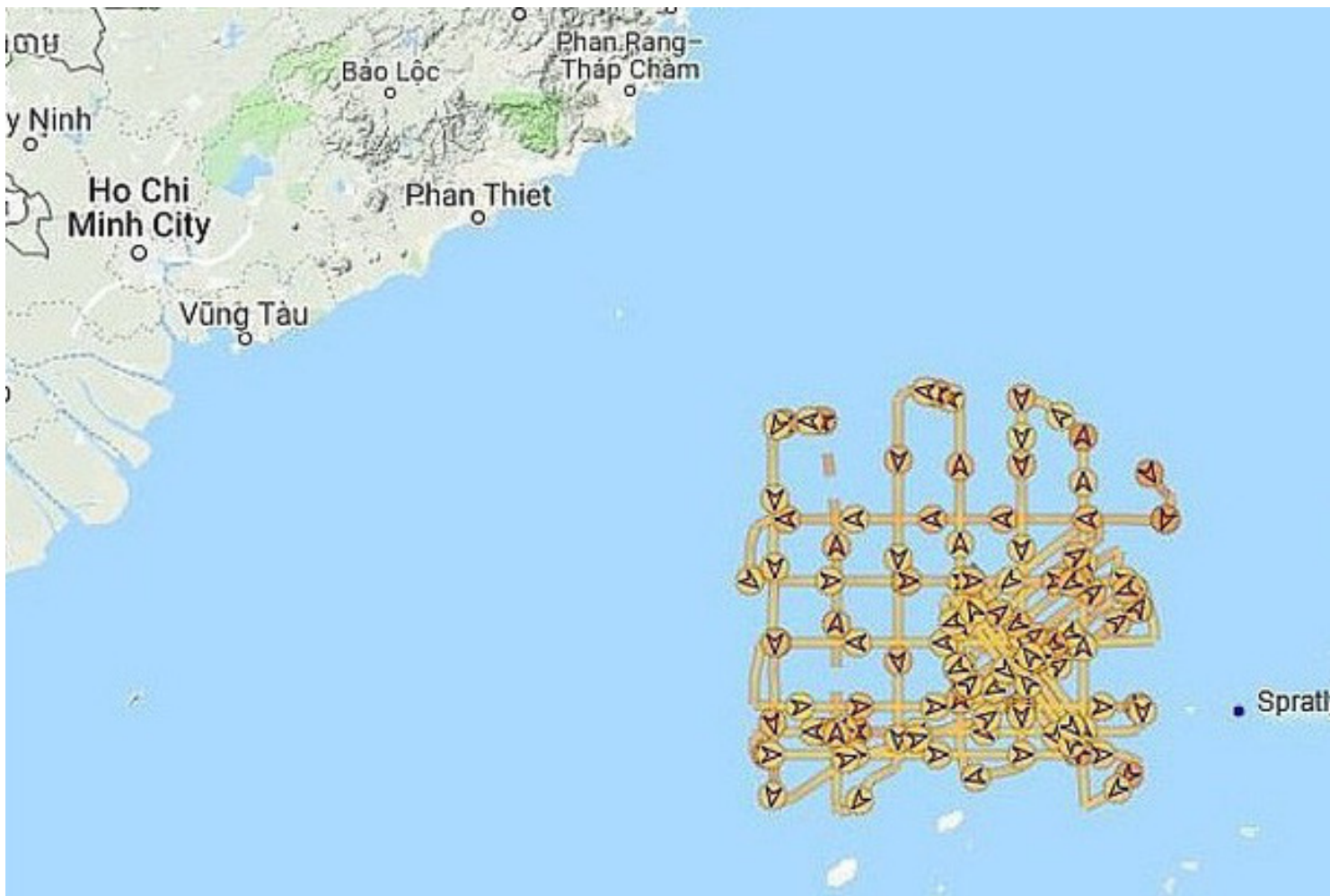

Biên giới trong năm 2019 đã có những diễn biến phức tạp khi Trung Quốc vi phạm vùng đặc quyền kinh tế và thềm lục địa của Việt Nam cũng như nhiều quốc gia khác bất chấp các quy định của luật pháp quốc tế. Dự báo, trong năm 2020 và những năm tiếp theo tình hình biên giới sẽ tiếp tục diễn biến phức tạp do cạnh tranh giữa các nước lớn sẽ ngày càng gay gắt.

Biển Đông đang n m trong tâm đ m c a vòng xoáy c nh tranh đ a chi n l c, đ a quân s , đ a kinh t , đ a chính tr do vùng biển này h i t nhi u nhân t quan tr ng liên quan t i giao thông đ ng biển, đ ng không, kinh t biển, v n t i quân s và h p tác qu c t . Biển Đông c ng là n i giao nhau v l i ích c a m t s n c l n trên th gi i nh M , Nga, Nh t B n, Trung Qu c, n n

Australia

và c n k v i m t s n n kinh t n ng đ ng

có

t c đ phát tri n nhanh nh Vi t Nam, Malaysia, Indosesia, Philippines và Singapore. Biển Đông trong n m 2019 đã có nh ng di n biển ph c t p khi Trung Qu c vi ph m vùng đ c quy n kinh t và th m l c đ a c a Vi t Nam c ng nh nhi u qu c gia khác b t ch p các quy đ nh c a lu t pháp qu c t . Đ báo, trong n m 2020 và nh ng n m ti p theo tình hình B iển Đông s ti p t c di n biển ph c t p do c nh tranh gi a các n c l n s ngày càng gay g t.

Nh ng đ ng thái c a Trung Qu c

N m 2018, tình hình Biển Đông không có quá nhi u biển đ ng l n. Trung Qu c nhi u l n tri n khai máy bay ném bom H-6K h cánh xu ng đ o Phú Lâm n qu n đ o Hoàng Sa thu c ch quy n Vi t Nam, xây đ ng thêm c u trúc quân s m i phi pháp trên á Bông Bay thu c nhóm đ o An V nh, qu n đ o Hoàng Sa. Trong khi đó, M và các n c đ ng minh ti p t c đ y m nh các ho t đ ng tu n tra đ m b o t do hàng h i và hàng không qu c t . M c đích c a các cu c tu n tra nh m h ng đ n ng n ch n m u đ phong t a đ ng biển, h n ch ti p c n các vùng biển.

N m 2019, Trung Qu c b c vào giai đ o n s đ ng m t s đ o nhân t o n huy n đ o Tr ng Sa thu c ch quy n c a Nhà n c Vi t Nam nh m ph c v cho m c đích hu n l y n, di n t p quân s . Trong đó đ c bi t phi k đ n vi c Trung Qu c nâng c p c u c ng n đá Ch Th p thành c ng cung ng d ch v h u c n, quân s . Trung Qu c c ng nhi u l n đ i u máy bay v n t i quân s t i đá Vành Kh n, l p đ t thi t b gây nhi u tiên ti n trên đá Vành Kh n và đá Ch Th p, tri n khai tên l a đ i không cùng tên l a hành trình di t h m trên m t s đ o nhân t o phi pháp n c qu n đ o Hoàng Sa và qu n đ o Tr ng Sa thu c ch quy n c a Nhà n c Vi t Nam. Trung Qu c ti p t c đ a tàu h i quân đ n Tr ng Sa và cho các tàu c a l c l ng dân quân biển hi n di n n khu v c vùng đ c quy n kinh t và th m l c đ a c a Vi t Nam. T ngày 04/07/2019-24/10/2019, Trung Qu c đã tri n khai tàu HD-8 và nhóm tàu b o v , xâm ph m nghiêm tr ng vùng đ c quy n kinh t và th m l c đ a c a Vi t Nam. [\[1\]](#)

V m t quân s : Trong năm 2019, Trung Qu c ch y u t p trung vào vi c s d ng 7 đ o đá đã đ c quân s hóa q quân đ o Tr òng Sa, nh cho máy bay quân s h cánh xu ng sân bay á Ch Th p và ti n hành các ho t đ ng di n t p, hu n luy n khác. Ngoài ra, B c Kinh c ng ti p t c tri n khai thêm m t s trang thi t b , khí tài quân s ra đ o Phú Lâm, thu c quân đ o Hoàng Sa c a Vi t Nam, đ ng th i ti n hành nhi u cu c t p tr n b n đ n th t trên Bi n òng. Trong đó, có nhi u cu c t p tr n huy đ ng m t l òng l n ph òng ti n v khí c ng nh quân nhân tham gia. H u h t các cu c t p tr n c a Trung Qu c đ u di n ra á khu v c bi n xung quanh quân đ o Hoàng Sa và Tr òng Sa thu c ch quy n c a Vi t Nam. T

ngày 03/07 - 24/10/2019, tàu kh o sát

H i d òng áa ch t 8

(
Haiyang Dizhi 8

) c a Trung Qu c đã vào th m dò trái phép trong vùng đ c quy n kinh t và th m l c đ a c a Vi t Nam á khu v c phía Nam Bi n òng, đi theo b o v tàu này có các tàu c nh sát bi n và các tàu dân quân bi n

[\[2\]](#)

. Vi c

đ y m nh các ho t đ ng tu n tra, t p tr n phi pháp trong khu v c không ch đi ng c l i cam k t c a Trung Qu c là gìn gi môi tr òng hòa bình á Bi n òng, mà còn vi ph m hi n ch òng Liên h p qu c, vi ph m Công òc c a Liên h p qu c v Lu t Bi n qu c t n m 1982, vi ph m Tuyên b ò ng x các bên trên Bi n òng (DOC

) mà Trung Qu c đã ký v i ASEAN n m 2002 á th đô PhnomPenh c a Campuchia.

Trung Qu c đã biên ch nhi u lo i v khí kh ng á Bi n òng: Trong năm 2019, Trung Qu c đã h th y và đ a vào ho t đ ng tàu hàng không m u h m Type 001A, là tàu sân bay đ u tiên do Trung Qu c t s n xu t và có th ch theo 32 chi n đ u c J-1. Tàu sân bay đ u tiên do Trung Qu c t đ óng l ra phi đ c đ a vào biên ch h i quân t tháng 4, nh ng giai đ o n th nghi m con tàu kéo dài h n d ki n, khi n m t s nhà quan sát cho r ng nó g p tr c tr c v k thu t

[\[3\]](#)

. Ngoài ra còn có tàu khu tr c 12.000 t n đ c trang b tên l a d n đ òng, đ c đánh giá là m t trong nh ng chi n h m đáng g m nh t trên th gi i và tàu ng m Type 095, s h u h th ng đ y không khí đ c l p m i- AIP t o đi u ki n đ tàu ng m này duy trì ho t đ ng d i m t n c trong nhi u tháng. Trung Qu c s đ a vào s d ng m t s lo i hình máy bay m i nh máy bay c nh báo s m JK-600, máy bay ném bom chi n l c H-20, máy bay tiêm kích J-20, máy bay v n t i c l n Y-20, tr c th ng Z-20.

V m t đ i ngo i : Trung Qu c đã ti n th c hi n các ho t đ ng mang tính ch t song

phong trong gi quy v n đ Bi n ong, nh m m c đích tránh qu c t hóa v n đ Bi n ong, m t khác Trung Qu c l i không th c hi n nghiêm túc Th a thu n v nh ng nguyên t c c b n ch đ o gi quy v n đ trên bi n gi a n o c C ng hòa xã h i ch ngh a Vi t Nam và n o c C ng hòa nhân dân Trung Hoa [4]

. Trong chuy n th m chính th c Vi t Nam, Ch t ch T p C n Bình đã ký tuyên b chung Vi t - Trung

[5], trong đó kh ng đ nh l i hai bên cam k t đ m b o hòa bình n đ nh khu v c. Trong chuy n th m Hoa K , đ c bi t, trong cu c h p báo qu c t o nhà tr ng, Ch t ch T p C n Bình tuyên b r ng Trung Qu c không quân s hóa Bi n ong

[6]. Tuy nhiên, trên th c t Trung Qu c đã đi ng o c l i v i đ i u cam k t c a mình. Hành đ ng c a Trung Qu c s khi n c ng đ ng qu c t hi u rõ b n ch t âm m u đ c chi m Bi n ong c a Trung Qu c. i u này không ch khi n Trung Qu c đã t c o l p h trong khu v c, đ c bi t trong m i quan h v i các n o c ASEAN, mà còn khi n uy tín, danh d qu c gia c a Trung Qu c b t t gi m nghiêm tr ng.

V m t khai thác tài nguyên khoáng s n o Bi n ong
: Trung Qu c m t m t đ y m nh các ho t đ ng th m dò, khai thác tài nguyên khoáng s n, d u khí o Bi n ong, bao g m ti p t c h tr , đ u t cho ng dân đánh b t, nuôi tr ng h i s n trên bi n, nh t là t i các vùng bi n t n t i tranh ch p o qu n đ o Hoàng Sa, Tr ng Sa và bãi c n Scarborough mà Trung Qu c g i là Hoàng Nham. M t khác, Trung Qu c ti p t c áp đ t các l nh c m đánh b t cá đ n ph ng hàng n m trên bi n, đ ng th i gia t ng các ho t đ ng tu n tra, giám sát, b t gi , xua đu i tàu cá các n o c khác, v n ho t đ ng h p pháp trong các ng tr ng truy n th ng c a h . B Nông nghi p Trung Qu c h ng n m th ng đ n ph ng ra thông báo ng ng đánh cá t 12h ngày 01/5 đ n 12h ngày 16/8 trên vùng bi n t 12 đ v B c đ n đ ng giao gi i vùng bi n Phúc Ki n - Qu ng ong, k c v nh B c B và vùng bi n thu c ch quy n, quy n ch quy n và quy n tài phán c a Vi t Nam. Bên c nh đó, Trung Qu c còn ti p t c gia t ng các ho t đ ng ng n c n các n o c ven Bi n ong h p tác khai thác d u khí v i n o c ngoài.

V m t nghiên c u: Trung Qu c ti p t c đ y m nh các ho t đ ng nghiên c u v Bi n ong. N o c này đã thành l p thêm các Trung tâm nghiên c u khoa h c t ng h p v bi n c p qu c gia nh m m r ng giao l u h p tác bi n gi a Trung Qu c và ASEAN, thúc đ y phát tri n kinh t bi n và góp ph n xây đ ng đ i chi n l o c Vành đai và con đ ng. M t khác, Trung Qu c c ng dùng chính nh ng ho t đ ng nghiên c u khoa h c này đ bao bi n cho các tuyên b ch quy n c a mình trên Bi n ong.

Ngày 05/12/2019, t i h p báo th ng k , tr l i câu h i c a phóng viên đ ngh cho bi t ph n ng c a Vi t Nam tr c thông tin Trung Qu c tri n khai kh i c u

do thám đá Vành Kh n, Biển Đông và vi c tàu H i c nh c a Trung Qu c hi n di n
Biển Đông ngày 29/11/2019, Ng i phát ngôn B Ngo i giao Lê Th Thu H ng cho
bi t: “M t l n n a, t i xin kh ng đ nh: Vi t Nam có đ y đ c s pháp lý và b ng
ch ng l ch s Vi t Nam kh ng đ nh ch quy n c a Vi t Nam đ i v i hai qu n đ o
Hoàng Sa và Tr ng Sa, phù h p v i lu t pháp qu c t . Vi t Nam đ ngh c c bên
liên quan tôn tr ng ch quy n, quy n ch quy n, quy n tài phán c a Vi t Nam,
tuân th nghiêm túc lu t pháp qu c t và có nh ng đ ng góp trách nhi m, xây
đ ng, duy trì an ninh, an toàn, hòa bình, n đ nh i khu v c Biển Đông. V thông tin
liên quan đ n vi c tàu c a Trung Qu c đi vào vùng bi n c a Vi t Nam, chúng t i s
xác minh thông tin này. Tuy nhiên, t i xin kh ng đ nh: Các l c l ng ch c n ng c a
Vi t Nam luôn giám sát ch t ch m i ho t đ ng trên vùng bi n c a Vi t Nam đ i c
xác l p phù h p v i lu t pháp qu c t , trong đó có Công i c c a Liên h p qu c v
Lu t Bi n -UNCLOS 1982. M i ho t đ ng trên vùng bi n c a Vi t Nam c n tuân th
các quy đ nh c a UNCLOS 1982 và các quy đ nh liên quan c a Vi t Nam.”

1

Cùng v i vi c đ y m nh các ho t đ ng trên th c đ a và c ng c ch ng c pháp lý
nh m kh ng đ nh ch quy n phi pháp i Biển Đông, Trung Qu c ti p t c tuyên
truy n v bi n đ o m t cách nh t quán, th ng nh t t trung i ng đ n đ a ph ng.
N i dung tuyên truy n c a Trung Qu c ti p t c xoay quanh vi c t bao bi n cho cái
g i là “ch quy n” và hành đ ng phi pháp i hai qu n đ o Hoàng Sa và Tr ng Sa
trên Biển Đông, tìm cách ch trích, đ i i cho các n c khác gây c ng th ng trong
khu v c và mua chu c, lôi kéo, th m chí là ép bu c các n c ng h Trung Qu c.
B c Kinh v n t p trung s đ ng c quan truy n thông đ i chúng ch ng h n nh c
c quan thông t n, truy n thông và báo chí nh Tân Hoa xã, Ph ng Hoàng, Hoàn
C u, Sina, Sohu v.v..., đ đ a tin, hình nh, bài vi t c p nh t v các ho t đ ng đ c
g i là “b o v ch quy n bi n đ o” c a quân, dân Trung Qu c trong n m 2019.
Trong đó, có nhi u trang chính th ng và phi chính th ng nh di n đàn quân s, di n
đàn Nam H i v.v..., chuyên đ ng các thông tin liên quan t i Biển Đông nh m tuyên
truy n v v n đ “ch quy n”, kích đ ng tinh th n dân t c và
phát tán các thông tin xuyên t c s th t khi n ng i dân Trung Qu c và c ng đ ng
qu c t ng nh n v “ch quy n
không th tranh cãi”
c a Trung Qu c.

B Ngo i giao, B Qu c phòng, B Ng nghi p, V n phòng Qu c v Vi n và C c H i
đ ng qu c gia Trung Qu c ti p t c là nh ng c quan đ u não trong vi c tuyên
truy n v ch quy n bi n đ o c a Trung Qu c. Chính ph Trung Qu c, các Vi n
nghiên c u, tr ng i h c, h ng phim truy n hình v.v..., s ti p t c xu t b n nhi u
n ph m v n hóa liên quan t i v n đ Biển Đông, tích c c thông qua các ho t đ ng
du l ch c a ng i dân đ tuy n truy n, kh ng đ nh ch quy n c a n c này i Biển
Đông.

Các hoạt động của M

Trong năm 2019, M đã thúc đẩy nhiều hoạt động thực tế như tăng cường tuần tra Biên phòng nhằm duy trì t do hàng hải và hàng không quốc tế, gia tăng cnh tranh chiến lược với Trung Quốc trong khu vực. Những tuyên bố, hoạt động của M Biên phòng đều được triển khai dựa trên chính sách mới của Chính quyền Tổng thống Donald Trump. Theo đó: M sẽ thúc đẩy các hoạt động t do hàng hải, ngoại giao pháp lý, h tr an ninh trên biển và h tr các nước ASEAN đàm phán B Quy tắc ng x Biên phòng với Trung Quốc nhằm mục tiêu thực hiện chính sách nh t quán của M Biên phòng và cnh tranh chiến lược với Trung Quốc ở vùng biển này. M đã nhiều lần cho chiến h m tìn sát m t s đ o nhân t o phi pháp trong các hoạt động b o v t do hàng hải.

D báo trong năm 2020, M vẫn tiếp tục ch trích các hoạt động phi pháp của Trung Quốc nhằm tăng cường nh hng và tìn hành quân s hóa Biên phòng. Chính quyền Tổng thống Donald Trump sẽ không lùi bước trước áp lực từ Trung Quốc, h quân M sẽ tiếp tục cho máy bay, tàu chiến áp sát đ o nhân t o phi pháp mà Trung Quốc xây dựng nhằm thách thức tuyên bố chủ quyền phi lý của Trung Quốc ở Biên phòng. Cùng với những hoạt động trên thực địa và tuyên bố ngoại giao, M sẽ tăng cường quan h với các nước đồng minh thân thiện trong khu vực như Nhật Bản, Australia, Philippines, Thái Lan để tìm cách kiềm chế và ngăn chặn các hoạt động phi pháp của Trung Quốc. Ngoài ra, không lo i tr kh nng M sẽ áp đ t thêm các biện pháp trừng phạt kinh tế để yêu cầu Trung Quốc ph i tuân thủ luật pháp quốc tế, ch m đ t các hoạt động khiêu khích, đe dọa t do hàng hải, hàng không ở Biên phòng.

Philippines ch a s đng phán quyết của Tòa Trọng tài

Trong chuyến thăm Philippines của Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình t ngày 20-21/11/2018, Philippines và Trung Quốc đã trao đ i và đ t đ o c nhi u th a thu n liên quan t i v n đ Biên phòng. Trong b c th ng g i Chủ tịch Tập Cận Bình ch vài gi tr c khi nhà lãnh đ o Trung Quốc t i Manila, c u Ngoại trưởng Philippines Albert del Rosario đã kêu g i Chủ tịch Trung Quốc “ theo đ u i con đ o ng ôn hòa, lý trí và công b ng ” trong vi c gi i quyết tranh chấp trên Biên phòng

[\[8\]](#)

Nm 2019, Tng thng Philippines Rodrigo Duterte đã đ ra nhiu tuyên b th hi n mong mu n cng c quan h v i Trung Qu c và tng b c thúc đ y h p tác khai thác tài nguyên v i B c Kinh i Bi n phòng. Philippines và Trung Qu c cng đã t ch c tham v n l n th 3 v v n đ Bi n phòng. Tính đ n th i đ i m hi n t i, các vòng tham v n m i ch mang tính ch t trao đ i quan đ i m c a hai n c v v n đ Bi n phòng và tìm ki m c h i h p tác trong m t s l nh v c nh ng nghi p, d u khí, b o v môi tr ng và tng c ng lòng tin chính tr gi a hai n c. Có l cái g i là b c ti n l n nh t trong ba vòng đàm phán v a qua là các công ty c a Trung Qu c và Philippines đang trao đ i v kh n ng th a thu n th m dò d u khí t i lô 57 và lô 72 n m trong vùng bi n

Bank of China (Bãi C Rong (Reed Bank) c a Philippines mà Trung Qu c cho r ng còn tranh ch p

Ti p b c nh ng gì đã đ t đ c trong n m 2019, Chính quy n c a Tng thng Rodrigo Duterte s ti p t c duy trì chính sách hi n nay đ i v i v n đ Bi n phòng, trong đó nh n m nh vào v i c c i thi n quan h v i B c Kinh và t p trung h p tác khai thác tài nguyên i Bi n phòng.

Thái Lan đã thúc đ y v n đ Bi n phòng trên c ng v Ch t ch luân phiên c a ASEAN n m 2019

Thái Lan tuy không liên quan tr c ti p tranh ch p ch quy n i Bi n phòng, song Bangkok có vai trò quan tr ng trong v i c thúc đ y gi i quy t hòa bình các tranh ch p trong khu v c. Trên c ng v Ch t ch luân phiên c a ASEAN, Thái Lan có nh ng đóng góp quan tr ng trong v n đ Bi n phòng.

Trong n m 2019, Thái Lan đã tích c c đóng vai trò trung gian, cùng tìm ra h ng gi i quy t thích h p nh t cho tranh ch p ch quy n i Bi n phòng đ a trên m t s đ i m c b n nh : (i). Gi i quy t hòa bình các tranh ch p trên c s lu t pháp qu c t. (ii). Duy trì hòa bình, n đ nh, đ m b o an ninh, an toàn hàng h i i Bi n phòng. (iii). Th c hi n nghiêm túc Tuyên b 6 đ i m c a ASEAN và DOC. (iv). S m thúc đ y xây d ng COC. Thái Lan cng mu n thông qua v n đ Bi n phòng đ nâng cao vai trò, v trí c a Bangkok trong ASEAN. H n n a, do nh ng hành đ ng gây h n c a Trung Qu c i Bi n phòng th i gian qua là nguy c đ e đ a t i hòa bình n đ nh c a khu v c, đ i u này cng s nh h ng đ n l i ích và vai trò c a Thái Lan. Vì v y, là

m t thành viên trong c ng đ ng ASEAN, Thái Lan s không th th t tr c nh ng c ng th ng ngày m t leo thang t Biên phòng. Tuy nhiên, do có quan h đ i tác khá ch t ch v kinh t l n quân s v i Trung Qu c, đ ng th i ph i đ i m t v i bi n đ ng v chính tr n i b c ng nh b t n t i mi n Nam và nh h ng trong quan h v i M, Thái Lan đã g p nhi u khó kh n khi tìm cách t ng c ng s đ ng thu n, th ng nh t cao trong v n đ Biên phòng khi gi ch c Ch t ch luân phiên c a ASEAN. Dù v y, Tuyên b chung c a H i ngh Ngo i tr ng ASEAN đã dành h n m t ph n đ c p đ n tình hình t Biên phòng. Ngày 31/07/2019, H i ngh Ngo i tr ng ASEAN l n th 52 (AMM 52) di n ra t i Thái Lan c ng đã đ c p đ n tình hình

Biên phòng

. Trong Tuyên b chung sau h i ngh đ c đ ng trên trang web c a Ban Th ký qu c gia v ASEAN c a Thái Lan, ngo i tr ng các n c nh n m nh t m quan tr ng c ng nh l i ích c a vi c duy trì hòa bình, an ninh, n đ nh, an toàn và t do hàng h i, hàng không t Biên phòng: "

Chúng tôi đã th o lu n v tình hình t Biên phòng và nhi u b tr ng bày t quan ng i v các hành vi c i t o, ho t đ ng và các s c nghiêm tr ng trong khu v c đã làm xói mòn lòng tin, gia t ng c ng th ng và có th nh h ng đ n hòa bình, an ninh và n đ nh trong khu v c.

[9]

T ng lai c a vi c th o lu n B Quy t c ng x trên Biên phòng

àm phán v m t B Quy t c ng x t i Biên phòng COC là m t nhi m v đ c đ a ra trong Tuyên b v ng x c a Các Bên t Biên phòng năm 2002 nh m b o v hòa bình và thúc đ y h p tác gi a các n c ASEAN và Trung Qu c t i khu v c. D án COC b t c trong h n 18 n m, do b t đ ng quan đ i m, và v n đ này còn ph i ti p t c đ c các bên kiên trì th o lu n. Năm 2016, Trung Qu c b x thua trong v ki n Biên phòng, mà Philippines khi u n i lên Tòa Tr ng Tài Th ng Tr c. Năm 2018, B c Kinh đ t nhiên mu n thúc đ y đàm phán v COC, nh ng l i ch a có d u hi u kh quan đ thông qua trong năm 2019, do còn nhi u quan đ i m b t đ ng. Nhi u ng i hy v ng vi c ASEAN và Trung Qu c đ t đ c COC s giúp Biên phòng l ng s ng. Nh ng không ít chuyên gia lo ng i Trung Qu c gây áp l c lên các n c nh trong th ng thuy t, gây chia r, ho c dùng đàm phán đã câu gi, nh m th c thi chính sách l n đ n t ng b c. Còn đ i v i m t s n c ASEAN, m t B COC không mang tính ràng bu c s không ng n ch n đ c tham v ng ch quy n bi n đ o c a B c Kinh t Biên phòng.

Năm 2019, Trung Qu c và các n c ASEAN đã tích c c thúc đ y đàm phán v B

Quy t c ng x Bi n động - COC có tính ràng bu c và h u hi u. D o i s n l c c a các bên liên quan, COC b o c đ u đ ã đ t đ o c m t s thành công nh t đ nh. Tuy đ o c Trung Qu c và ASEAN thúc đ y đàm phán, song v n còn g p nhi u khó kh n đ đ t đ o c COC trong th i gian s p t i. Nguyên nhân chính là do có nh ng tranh ch p ph c t p v m t pháp lý trong vi c xác l p các vùng bi n và th m l c đ a xu t phát t vi c gi i thích và áp d ng khác nhau các quy đ nh c a UNCLOS 1982. Quan đ i m v ch quy n, quy n ch quy n, quy n tài phán c a m t s qu c gia Bi n động còn khác xa nhau, v n đ tranh ch p ch quy n đ i v i các đ o, đ huy n đ o Tr o ng Sa c a Vi t Nam có nhi u di n bi n ph c t p. o c bi t là m t s thành viên khi tham gia v i nh ng đ ng c chính tr khác nhau, mà đ i n hình là Trung Qu c, đ ã có nh ng ho t đ ng vi ph m các quy n và l i ích chính đ áng, h p pháp c a các qu c gia khác xung quanh Bi n động, b t ch p lu t pháp qu c t và các cam k t chính tr đ ã đ t đ o c. Trung Qu c đ ã và đ ang tìm cách trì hoãn quá trình th o ng th o đ tranh th t o đ o c l i th trong đàm phán v COC. Ch ng nào yêu sách đ o ng chín đ o n c a Trung Qu c ch a đ o c h p th c hóa trong vi c xác l p ph m vi đ i u ch nh COC thì ch ng đó không th có đ o c COC. i u đó đ ng ngh a v i vi c Trung Qu c ph i th c hi n b ng đ o c chi n l o c đ c chi m Bi n động, dùng Bi n động đ v n lên tranh giành v trí siêu c o ng s m t th gi i đ i tr ng v i M . Và nh v y có th th y r ng cái g i là đ ã
đ t đ o c b n th o đ u tiên c a COC

do Trung Qu c ch đ ng thông tin là c ý th i ph ng, nh m m c đích tuyên truy n, mê ho c đ lu n vì đ ng c chính tr. Có ch ng ch có th là *đ ã đ t ti n tri n t t trong vi c xây đ ng Khung COC v i Trung Qu c*

Trong n m 2020, COC s không có nhi u b o c ti n tri n m i, ch y u v n là các cu c đàm phán, trao đ i gi a ASEAN và Trung Qu c. Hai bên có th đ t đ o c nh t trí v vi c xây đ ng *V n b n đ th o s b* , tên chính th c là Single Draft COC Negotiating Text, g i t t là V n b n SDNT chính th c dùng làm c s cho th o ng l o ng v ti n trình đàm phán. Tuy nhiên, vi c Trung Qu c c tình trì hoãn COC ch khi n vi c th o lu n, trao đ i ti p t c r i vào th b t c, không đ t đ o c k t qu th c ch t. Trong khi đó, ASEAN s ti p t c b chia r , không th ng nh t l p tr o ng chung trong v n đ COC nói riêng và Bi n động nói chung, khi n b n thân ASEAN c ng không đ t đ o c nh t trí chung v các đ i u kho n trong COC.

o ng minh c a M t ng c o ng t p tr n, tu n tra trên Bi n động

Trong n m 2019, các n o c đ ng minh c a M t trong khu v c có Philippines, Thái Lan và nh t là Australia, Nh t B n, Anh v.v..., đ thông qua nhi u hình th c, bi n pháp đ t ng c o ng hi n di n t i Bi n động nh m đ m b o ho t đ ng t do hàng h i,

hàng không và hòa bình, n đnh ở khu vực. Việc các nước trên thúc đẩy chính sách, hoạt động trong khu vực đã tạo nên hiệu ứng, góp phần duy trì n đnh ở Biên phòng. Australia tiếp tục tăng cường hiện diện ở Biên phòng, đưa ra nhiều tuyên bố chỉ trích hoạt động phi pháp của Trung Quốc trong khu vực, đồng thời thúc đẩy hợp tác, giao lưu với các nước liên quan nhằm đảm bảo hòa bình, n đnh ở Biên phòng. Ngoài việc tăng cường hiện diện, tuần tra, Nh t B n cũng tích cực thúc đẩy hợp tác song phương, đa phương với các nước liên quan nhằm đảm bảo t do hàng hải, hàng không ở Biên phòng. n cũng tích cực tăng cường hiện diện ở Biên phòng thông qua thúc đẩy hợp tác song phương, đa phương. Ngoài việc tăng cường tuần tra ở Biên phòng, Anh và Pháp cũng tích cực hợp tác với các nước trong v n đ Biên phòng.

Xu th này sẽ được các nước đồng minh của Mỹ duy trì và đẩy mạnh trong năm 2020. T i i thi Shangri-La ở Singapore vừa qua, Bộ trưởng Quốc phòng Pháp Florence Parly cho biết Pháp sẽ gửi tàu chiến đến Biên phòng ít nhất 2 lần mỗi năm. Năm 2019, tàu sân bay Charles de Gaulle cũng được Pháp triển khai t i khu vực với lực lượng mạnh mẽ của tng có. Tàu sân bay Charles de Gaulle vừa hoàn t t chng trình tu chnh đnh k vào năm 2017, thực hiện chuyển tuần tra trên biển đầu tiên bằng toàn bộ khả năng tác chiến với gần 40 tiêm kích Rafale M. Rafale M, chiến đấu cơ đa năng có tầm tác chiến bao trùm hơn 3.000 km và là loại máy bay chiến đấu nước ngoài duy nhất được phép hoạt động trên các hàng không m u h m của Mỹ. Charles de Gaulle cũng là tàu sân bay duy nhất của đồng minh nhưn mỗi loại chiến đấu cơ Mỹ tính t F18 C/D đáp xuống và bay đi an toàn trong gi i hơn 80 l t c t cánh/ngày. Charles de Gaulle có lịch sử hoạt động khá n tng và là một trong những tàu sân bay tham chiến nhiều nhất trên thế giới. D k i n trong năm 2020, cùng với Pháp, Anh cũng sẽ đi u hai hàng không m u h m HMS Queen Elizabeth R08 và HMS Prince of Wales R09 đến Biên phòng đ p h i h p với các hoạt động quân sự của Nh t B n và Mỹ khi n thi t. Ngoài ra, n cũng, Nh t B n, Australia..., có thể sẽ đi u tàu sân bay, tàu chiến t i tuần tra ở Biên phòng.

K t luận

Việc các nước liên quan còn nhiều bất đồng quan điểm về v n đ chỉ quyền, quyền chỉ quyền, quyền tài phán trên các vùng biển đ o ở Biên phòng, kết hợp với hàng loạt những hoạt động quân sự, t p tr n không thông báo trước ở Biên phòng trong năm 2019 đã tạo nên những hiệu ứng tiêu cực. Những hành động như vậy sẽ tiếp tục gia tăng sẽ một n đnh ở Biên phòng trong thời gian t i. Trong năm 2020, đ báo Trung Quốc sẽ có những hoạt động quy t đoán trên thực đ a, gia tăng các hoạt động di n t p, t p tr n b n đ n th t, không đnh chỉ quyền một cách vô c n c đ i với hai quần đ o Hoàng Sa và Trng Sa.

Mặc dù không có xung đột quân sự k c quy mô nh, song sự tiếp diễn của những hành động nh tập trận b đ t th t, ban hành lnh c m đánh b t cá đ n ph ng, tuần tra quân sự của M, can đ t m t s n c l n khác vào Biên phòng,... sự làm cho tình hình khu vực có nhiều biến chuyển m i. Do vậy, cần có những nghiên cứu chuyên sâu, bám sát tình hình Biên phòng đ cung cấp những đ báo chính xác và v n đ này t m dài h n, trung h n và nh t là t m ng n h n, đ các c p có thêm những luận c khoa h c.

TS. Nguyễn Thanh Minh, B T Lnh Cnh sát biển Việt Nam

[1] Tàu HD -8 và nhóm tàu b o đã ho t đ ng 04 đ t, đ t 1 t ngày 04/7-07-8/2019 đi trên 64 tuyến t i khu vực các lô d u khí 131÷133, 153÷157, đ t 2 t ngày 13/8-02/9/2019, đi trên 46 tuyến t i khu vực các lô d u khí 128÷133, 154÷157, đ t 3 t ngày 07-23/9/2019 ho t đ ng trên 19 tuyến t i khu vực các lô d u khí 128÷133, 154÷175, đ t 4 t ngày 28/9-24/10/2019, đã ho t đ ng trên 20 tuyến t i khu vực các lô d u khí 145÷152 của Việt Nam. Số li u này tác gi nghiên cứu t ng h p.

[2] Xem t i: <https://tinhuytthue.vn/tin-tuc-trong-nuoc/quoc-te/h-agrave-nh-vi-sai-tr-aacute-i-cua-trung-quoc-o-bien-d-ocirc-ng-duoi-g-oacute-c-nh-igrave-n-chuy-ecirc-n-gia.htm> . Truy c p ngày 13/02/2020.

[3] Xem t i: <https://thanhvien.vn/the-gioi/tau-san-bay-thu-hai-cua-trung-quoc-gia-nhap-luc-luong-chinh-thuc-ten-son-dong-1160605.html> . Truy c p ngày 12/02/2020.

[4] Xem t i: <http://www.mofahcm.gov.vn/mofa/nr040807104143/nr040807105001/ns111012101302> . Truy c p ngày 12/02/2020.

[5] Xem t i: <https://thanhvien.vn/thoi-su/tuyen-bo-chung-viet-nam-trung-quoc-899>

[665.html](#)

. Truy c p ngày 12/02/2020.

[6] H i n m 2016, Trong chuy n th m Hoa K , Ch t ch [T p C n B nh](#) đã h a v i T ng th ng Barack Obama r ng h s không [quân s hóa](#)

các th c th

Biên niên. Xem t i :

<https://plo.vn/quoc-te/su-kien/ong-tap-can-binh-da-that-hua-tren-bien-dong-836905.html>

. Truy c p ngày 12/02/2020.

[7] Xem t i: <https://baoquocte.vn/bo-ngoai-giao-len-tieng-truoc-hoat-dong-cua-trung-quoc-tren-bien-dong-105647.html>

. Truy c p ngày 12/02/2020.

[8] Xem t i : <https://www.sggp.org.vn/chu-tich-trung-quoc-tham-philippines-560377.html>

. Truy c p ngày 12/02/2020.

[9] Xem t i: <https://thanhnien.vn/the-gioi/asean-ra-tuyen-bo-chung-ve-bien-dong-1109368.html>

. Truy c p ngày 12/02/2020.